

eul_wid: akk-ab

Μουσαῖος ὁ Ἐλευσίνιος · Musaeus of Eleusis

Fragments on Theogony

Ἀποσπάσματα περὶ Θεογονίας

Period: Ἀρχαϊκή Archaic
Dialect: Ἑπική Epic (Homeric)
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Συναγωγή Collection

- ¹ (tit) ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΘΕΟΓΟΝΙΑΣ ABΓ SCHOL. APOLL. Rhod. III 1179 ἐν δὲ τῇ γ Μουσαῖος Τιτανογραφίαι [?] λέγεται ὡς Κάδμος ἐκ τοῦ Δελφικοῦ ἐπορεύετο προκαθηγουμένης αὐτῷ τῆς βοός.
- ² —IV 156 ἐν τούτοις καὶ τοῖς ἐφεξῆς φησι τὴν Μῆδειαν ἐπιρραίνουσιν ἀρκεύθωι φάρμακον κομίσαι τὸν δράκοντα ἐπαίδουσιν ... ἢ δὲ ἄρκευθος δένδρον τι ἀκανθῶδες Ἀπόλλωνος ἴδιον ὡς ἰστορεῖται ἐν γ τῶν εἰς Μουσαῖον ἀναφερομένων.
- ³ ARIST. hist. anim. Z 6, 563a 18 ὁ δ' αὐτὸς ὡς μὲν τίκεται τρία, ἐκλέπει δὲ τούτων τὰ δύο ὥσπερ ἔστι καὶ ἐν τοῖς Μουσαίου λεγομένοις ἔπεσιν· ὅς τρία μὲν τίκεται, δύο <δ> ἐκλέπει, ἐν δ' ἀλεγίξει.
- ⁴ CLEM. Str. VI 5 (II 424, 26 St.) γράψαντός τε Μουσαίου ὡς αἰεὶ τέχνη μέγ' ἀμείνων ἰσχύος ἐστὶν Ὅμηρος λέγει· 'μή τί τοι' κτλ. [Ψ 315]· πάλιν τοῦ Μουσαίου ποιήσαντος·
- ⁵ ὡς δ' αὐτῶς καὶ φύλλα φύει ζεῖδωρος ἄρουρα· ἄλλα μὲν ἐν μελίησιν ἀποφθίνε, ἄλλα δὲ φύει· ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπων γενεὴ καὶ φύλον ἐλίσσει, Ὅμηρος μεταγράφει· 'φύλλα τὰ μὲν' κτλ. [Z 147. 148].
- ⁶ CLEM. Str. VI 25 (II 442, 3 St.) αὐτοτελῶς γὰρ τὰ ἐτέρων ὑφελόμενοι ὡς ἴδια ἐξήνεγκαν καθάπερ Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος ἐκ Μουσαίου τὸ περὶ Θεσπρωτῶν βιβλίον ὁλόκληρον.
- ⁷ — —VI 26 (II 442, 15 St.) Ἡσίοδος τε ἐπὶ τοῦ Μελάμποδος [fr. 164 Rzach. 2] ποιεῖ· ἡδὺ δὲ καὶ τὸ πυθέσθαι, ὅσα θνητοῖσιν ἔδειμαν ἀθάνατοι δειλῶν τε καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές, καὶ τὰ ἐξῆς, παρὰ Μουσαίου λαβὼν τοῦ ποιητοῦ κατὰ λέξιν.
- ⁸ [ERATOSTH.] catast. 13 ἐσχημάτισται δ' ἐν τούτῳ ἡ Αἴξ καὶ οἱ Ἑριφοί. Μουσαῖος γάρ φησι Δία γεννώμενον ἐγχειρισθῆναι ὑπὸ Ῥέας Θέμιδι, Θέμιν δὲ Ἀμαλθείαι δοῦναι τὸ βρέφος, τὴν δὲ ἔχουσιν Αἴγα ὑποθεῖναι, τὴν δ' ἐκθρέψαι Δίᾱ· τὴν δὲ Αἴγα εἶναι Ἥλιου θυγατέρα φοβερὰν οὕτως, ὥστε τοὺς κατὰ Κρόνον θεοὺς, βδελυττομένους τὴν μορφήν τῆς παιδός, ἀξιῶσαι Γῆν κρύψαι αὐτὴν ἔν τινι τῶν κατὰ Κρήτην ἄντρων· καὶ ἀποκρυψαμένην ἐπιμέλειαν αὐτῇ τῇ Ἀμαλθείαι ἐγχειρίσαι, τὴν δὲ τῷ ἐκείνης γάλακτι τὸν Δία ἐκθρέψαι· ἐλθόντος δὲ τοῦ παιδός εἰς ἡλικίαν καὶ μέλλοντος Τιτᾶσι πολεμεῖν, οὐκ ἔχοντος δὲ ὄπλα, θεσπισθῆναι αὐτῷ τῆς αἰγὸς τῇ δορᾷ ὄπλῳ χρῆσασθαι διὰ τὸ ἄτρωτον αὐτῆς καὶ φοβερὸν καὶ διὰ τὸ εἰς μέσην τὴν ράχιν Γοργόνος πρόσωπον ἔχειν· ποιήσαντος δὲ ταῦτα τοῦ Διὸς καὶ τῇ τέχνῃ φανέντος διπλασίου, τὰ ὅσα δὲ τῆς αἰγὸς καλύψαντος ἄλλῃ δορᾷ καὶ ἔμψυχον αὐτὴν καὶ ἀθάνατον

κατασκευάσαντος, αὐτὴν μὲν φασιν ἄστρον οὐράνιον [κατασκευάσαι] <γενέσθαι, τὸν δὲ Δία αἰγίοχον κληθῆναι> . LACT. inst. div. I 21, 39 huius capellae corio usum esse pro scuto Iovem contra Titanas dimicantem M. auctor est, unde a poetis αἰγίοχος nominatur.

- ⁹ HARPOCR. Μελίτη δῆμός ἐστι τῆς Κεκροπίδος. κεκληθῆσθαι δέ φησι τὸν δῆμον Φιλόχορος ἐν γ [fr. 74 FHG I 396] ἀπὸ Μελίτης θυγατρὸς κατὰ μὲν Ἡσίοδον [fr. 106 Rz. 2] Μύρμηκος, κατὰ δὲ Μουσαῖον Δίου τοῦ Ἀπόλλωνο ς.
- ¹⁰ PAUS. I 14, 3 ἔπη δὲ αἶδεται Μουσαίου μὲν, εἰ δὲ Μουσαίου καὶ ταῦτα, Τριπτόλεμον παῖδα Ὠκεανοῦ καὶ Γῆς εἶναι. Vgl. Pherekydes b. Apoll. bibl. I 32 FGrHist. 3 F 53 I 76.
- ¹¹ —X 5, 6 ἔστι δὲ ἐν Ἑλλησι ποίησις, ὄνομα μὲν τοῖς ἔπεσιν ἐστὶν Εὐμολπία, Μουσαίῳ δὲ τῷ Ἀντιοφῆμου προσποιοῦσι τὰ ἔπη. πεπονημένον οὖν ἐστὶν ἐν τούτοις Ποσειδῶνος ἐν κοινῶι καὶ Γῆς εἶναι τὸ μαντεῖον [Delphi] καὶ τὴν μὲν χρᾶν αὐτὴν, Ποσειδῶνι δὲ ὑπῆρέτην ἐς τὰ μαντεύματα εἶναι Πύρκωνα. καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἔπη· αὐτίκα δὲ Χθονίης φωνὴ πινυτὸν φάτο μῦθον· σὺν δέ τε Πύρκων ἀμφίπολος κλυτοῦ Ἐννοσιγαίου υ.
- ¹² PHILOD. de piet. 1 p. 31 G. ἄλ> λ' ὁ Ζε <ύς, ὡς φασι> ν, τὴν κεφαλὴν ὑπὸ Ἡφαίστου διαιρεῖται, κατὰ δὲ τὸν Εὐμολπ <ον ἢ τὸν συν> θέντα <ταῦ> τα πο <ιητή> ν ὑπὸ Παλαμάονο ς. SCHOL. PIND. Ol. VII 66 ἐν τοῖς Μουσαίου Παλαμάων λέγεται πληξαι τοῦ Διὸς τὴν κεφαλὴν, ὅτε τὴν Ἀθηνᾶν ἐγέννα.
- ¹³ PHILOD. de piet. 97, 18 p. 47 G. (Argos) ἐστὶ τέτταρας ἔχων ὀφθαλμούς. Μουσαῖος δὲ τὸν <Ἄργον> φησὶ τέτταρας Αἰθί <οπ> ασ <καὶ> βασιλεῖς <μερ> ὅπων <ἐκ> Κελαινοῦς γεννῆσαι τῆς Ἀτλαντος.
- ¹⁴ — —137, 5 p. 61 G. ἐμ μὲν τισιν ἐκ Νυκτὸς καὶ Ταρτάρου λέγεται τὰ πάντα, ἐν δὲ τισιν ἐξ Ἀίδου καὶ Αἰθέρος· ὁ δὲ τὴν Τιτανομαχίαν γράψας ἐξ Αἰθέρος φησὶν, Ἀκουσίλαος [8 B 1] δ' ἐκ Χάους πρώτου τᾶλλα· ἐν δὲ τοῖς ἀναφερομένοις εἰς Μουσαῖον γέγραπται Τάρταρον πρῶτον <καὶ Ν> ὑκτα. Vgl. 13, 16 p. 80 G. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὰ τε εἰς Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον ἀναφερόμενα ... πειρᾶται συνοικεῖοῦν ταῖς δόξαις αὐτῶν. 14, 18 p. 81 κὰν τῷ <δ> ε <υ> τ <έρ> ωι [Περὶ φύσεως] τὴν Νύκτα θεάν φησιν εἶναι πρωτίστην.
- ¹⁵ SCHOL. APOLL. Rhod. III 1 ἐν δὲ τοῖς εἰς Μουσαῖον ἀναφερομένοις δύο ἱστοροῦνται γενέσεις Μουσῶν, πρεσβυτέρων μὲν κατὰ Κρόνον, νεωτέρων δὲ τῶν ἐκ Διὸς καὶ Μνημοσύνης ς.
- ¹⁶ —III 1035 M. ἱστορεῖ Δία ἐρασθέντα Ἀστερίας μιγῆναι καὶ μιγέντα δοῦναι αὐτὴν τῷ Περσεῖ, ἐξ ἧς τεχθῆναι αὐτῷ τὴν Ἑκάτην. Vgl. zu III 467 M. Ἀστερίας καὶ Διὸς (θυγατέρα εἶναι τὴν Ἑκάτην).
- ¹⁷ —III 1377 τὰς δὲ τοιαύτας φαντασίας (n. τῶν διατρεχόντων ἀστέρων) ὁ M. ἀναφερομένας φησὶν ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ κατὰ τὸν αἰθέρα ἀποσβέννυσθαι. τοὺς δὲ ὑπὸ Μουσαίου ἀστέρας εἰρημένους Ἀπολλώνιος πιθανῶς μαρμαρυγὰς εἴρηκε.
- ¹⁸ SCHOL. ARAT. 172 p. 369, 24 Maass Θαλῆς μὲν οὖν δύο αὐτὰς εἶπεν εἶναι [n. τὰς Ὑάδας] ... Μουσαῖος ε . SERV. in Georg. I 138 [Hyadas] ... nutrices Liberi patris, ut M. scripsit, ab Hya fratre, quem in venatione interemptum flevit, unde Hyades dictae. SCHOL. GERM. p. 75, 10 [Robert Eratosth. 110] M. ita refert: Aethra ex Oceano procreavit filias duodecim, ex quibus quinque stellis figuratas Hyadas, septem autem Pliadas. his unus fuit frater Hyas, quem omnes sorores dilexere. quem in venatu alii ab leone, alii ab apro interfectum dicunt. quae flentes eum obierunt, Hyadas nuncupatas, alias Pliadas.

THEOPHR. h. plant. IX 19, 2 καὶ ὥς δὴ φασι τὸ τριπόλιον καθ' Ἡσίοδον [fr. 229 Rz. 2] καὶ Μουσαῖον εἰς πᾶν πρᾶγμα σπουδαῖον χρήσιμον εἶναι, δι' ὃ καὶ ὀρύττουσιν αὐτὸ νύκτωρ σκηνὴν πηξάμενοι.

- 19a (tit) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ ARISTID. Or. 41 [II 330, 16 Keil] τοὺς μὲν οὖν τελέους ὕμνους τε καὶ λόγους περὶ Διονύσου Ὀρφεῖ καὶ Μουσαίῳ παρῶμεν καὶ τοῖς ἀρχαίοις τῶν νομοθετῶν. Vgl. Pap. Berl. 44, 2 (Berl. Klassikertexte V 1, 8; 1 B 15a) <Ὀρφεὺς> ἔνθεος γενόμενος <ἐποίησεν τοὺς ὕμνους> , οὗς ὀλίγα Μουσαῖος ἔπα <νορθώσας κατέγρ> αψεν.
- 20 (tit) ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΥΚΟΜΙΔΑΙΣ PAUS. IV 1, 5 πρῶτοι δ' οὖν βασιλεύουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ Πολυκάων τε ὁ Λέλεγος καὶ Μεσσήνη γυνὴ τοῦ Πολυκάωνος. παρὰ ταύτην τὴν Μεσσήνην τὰ ὄργια κομίζων τῶν Μεγάλων θεῶν Καύκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσίνος ὁ Κελαίνου τοῦ Φλύου. Φλύον δὲ αὐτὸν Ἀθηναῖοι λέγουσι παῖδα εἶναι Γῆς. ὁμολογεῖ δὲ σφισι καὶ ὕμνος Μουσαίου Λυκομίδαις ποιηθεὶς ἐς Δήμητρα.
- 20a (tit) ΧΡΗΣΜΟΙ HEROD. VII 6 ἔχοντες Ὀνομάκριτον ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην Χρησμῶν τῶν Μουσαίου ἀναβεβήκεσαν [ἐς Σοῦσα] τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰπάρχου τοῦ Πεισιστράτου ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνέων ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀλοὺς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν, ὥς αἱ ἐπὶ Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίετο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἰππαρχος πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα.
- 21 —VIII 96 τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ἄνεμος Ζέφυρος ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡίονα τὴν καλεομένην Κωλιάδα. ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμόν τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίας ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ καὶ κτλ.
- 22 PAUS. X 9, 11 τὴν δὲ πληγὴν Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς οὐ μετὰ τοῦ δικαίου συμβῆναι σφισιν ὁμολογοῦσι. προδοθῆναι γὰρ ἐπὶ χρήμασιν ὑπὸ τῶν στρατηγησάντων, Τυδέα δὲ εἶναι καὶ Ἀδείμαντον οἳ τὰ δῶρα ἐδέξαντο παρὰ Λυσάνδρου. καὶ ἐς ἀπόδειξιν τοῦ λόγου Σιβύλλης παρέχονται τὸν χρησμόν ... τὰ δὲ ἕτερα ἐκ Μουσαίου χρησμῶν μνημονεύουσι· καὶ γὰρ Ἀθηναίοισιν ἐπέρχεται ἄγριος ὄμβρος ἡγεμόνων κακότητ ι , παραιφασίη δέ τις ἔσται · ἧ τ (ε) ἄλις ἡμύσουσι πόλι ν , τείσουσι δὲ ποινή ν.